

Det kongelige kommunal- og regionaldepartement

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

KOMM. OG REG. DEP	
30 DES 2004	
04/12771-1	
Ark.	013
Avd.	RA 1 SSA 1 MAG

Vår saksbehandler
Jan Terjer Hanssen
Telefon 22055712
E-post Jan.Hanssen@akershus-f.kommune.no

Vår dato
2004-12-28
Deres dato

Vår referanse
04/11082/002 026
Deres referanse
04/2771-4MAG

DISTRIKTSKOMMISJONENS UTREDNING - UTTALELSE OM VIRKEMIDLENE I DISTRIKTS- OG REGIONALPOLITIKKEN

Fylkesutvalget i Akershus behandlet 16. desember 2004 sak om uttalelse til Distriktskommisjonens utredning (NOU 2004:19) vedr. de spørsmål som gjelder virkemidlene i distrikts- og regionalpolitikken. Det ble gjort følgende vedtak:

Fylkesutvalget gir sin tilslutning til de anbefalinger hele kommisjonen står bak med sikte på økt innovasjon og nyskaping. Dette omhandler tiltak innenfor områdene:

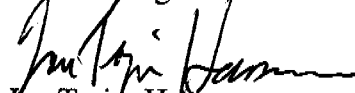
- sterke og dynamiske regioner og miljøer
- innovasjonssystem/samspill
- entreprenørskap
- utdanning
- forskning
- kapital

I forhold til departementets arbeid med stortingsmeldingen om "regional og distriktpolitikken" våren 2005, vil fylkesutvalget særlig peke på

- hovedstadsområdets rolle som motor for regional og nasjonal innovasjon og nyskaping
- behovet for landsdekkende stimuleringsordninger for utvikling av ny kunnskap og overføring av kunnskap og teknologi til næringslivet

Vedlagt følger kopi av fylkesrådmannens framlegg i saken (FU-sak 117/04) og saksprotokoll fra møtet 16.12.2004.

Med vennlig hilsen

Jan Terjer Hanssen
seniorrådgiver

Vedlegg: 1. Saksframlegg i FU-sak 117/04
2. Saksprotokoll fra Fylkesutvalgets møte 16.12.2004 i sak 117/04.
Kopi: fylkesordfører, fylkesrådmann

Saksprotokoll

Saken er behandlet i:

Utvalg: Fylkesutvalg
Møtedato: 16.12.2004
Sak/notat: Sak 0117/04 Arkivsak: 04/12662/002/023

Tittel: DISTRIKTSKOMMISJONENS UTREDNING (NOU 2004:19) - UTTALELSE
OM DISTRIKTS- OG REGIONALPOLITISKE VIRKEMIDLER

Utvalgets behandling:

Forslag:

Representanten Nils Aage Jegstad (H) fremmet tilleggsforslag i tilknytning til innstillingens første avsnitt:

Fylkesutvalget vil spesielt peke på behovet for differensiering av arbeidsoppgaver og organisering i forhold til regionens størrelse, befolkningstetthet og beliggenhet. Fylkesutvalget mener at to-nivåmodellen vil egne seg best i Oslo-regionen og at de regionale oppgavene kan ivaretas gjennom interkommunalt samarbeid.

Votering:

1. Fylkesrådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.
2. Jegstads tilleggsforslag fikk 5 stemmer (H + Frp) og falt.

Utvalgets vedtak:

Fylkesutvalget gir sin tilslutning til de anbefalinger hele kommisjonen står bak med sikte på økt innovasjon og nyskaping. Dette omhandler tiltak innenfor områdene:

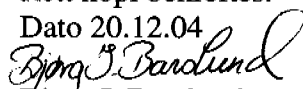
- sterke og dynamiske regioner og miljøer
- innovasjonssystem/samspill
- entreprenørskap
- utdanning
- forskning
- kapital

I forhold til departementets arbeid med stortingsmeldingen om "regional og distriktpolitikken" våren 2005, vil fylkesutvalget særlig peke på

- hovedstadsområdets rolle som motor for regional og nasjonal innovasjon og nyskaping
- behovet for landsdekkende stimuleringsordninger for utvikling av ny kunnskap og overføring av kunnskap og teknologi til næringslivet

Rett kopi bekreftes.

Dato 20.12.04

Bjørge I. Barslund

SAKSFRAMLEGG

Arkivsaksnr.: 04/12662/001-023

Behandles i: Fylkesutvalg

Sak

16.12.2005

DISTRIKTSKOMMISJONENS UTREDNING (NOU 2004:19) - UTTALELSE OM DISTRIKTS- OG REGIONALPOLITISKE VIRKEMIDLER

Innstilling

Fylkesutvalget gir sin tilslutning til de anbefalinger hele kommisjonen står bak med sikte på økt innovasjon og nyskaping. Dette omhandler tiltak innenfor områdene:

- sterke og dynamiske regioner og miljøer
- innovasjonssystem/samspill
- entreprenørskap
- utdanning
- forskning
- kapital

I forhold til departementets arbeid med stortingsmeldingen om "regional og distriktspolitikken" våren 2005, vil fylkesutvalget særlig peke på

- hovedstadsområdets rolle som motor for regional og nasjonal innovasjon og nyskaping
- behovet for landsdekkende stimuleringsordninger for utvikling av ny kunnskap og overføring av kunnskap og teknologi til næringslivet

Saksredegjørelse

Bakgrunn

Distriktskommisjonen avga sin innstilling 12. oktober 2004, NOU 2004:19 Livskraftige distrikter og regioner – rammer for en helhetlig og geografisk tilpasset politikk. Kommunal- og regionaldepartementet har i brev datert 14. oktober sendt utredningen på høring med to høringsfrister – 14. januar 2005 for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler og 14. oktober 2005 for spørsmål som er knyttet til framtidig fylkes- og kommunestruktur, oppgavefordeling og maktfordeling/regionalisering.

I foreliggende sak vil fylkesrådmannen ta opp temaer som gjelder virkemidlene i distrikts- og regionalpolitikken med relevans for hovedstadsområdet med sikte på å gi innspill til departementets arbeid med stortingsmeldingen om regionalpolitikken som fremmes våren 2005. Når det gjelder kommisjonens helhetsperspektiv, bl.a. med fokus på styringssystemenes betydning for å føre en helhetlig og geografisk differensiert politikk, vil fylkesrådmannen ta dette opp i forbindelse med sak til Fylkestinget i februar 2005 om uttalelse til KS sin utredning om Sterke regioner (KOU 2004:1).

Distriktskommisjonen ble oppnevnt ved kgl.res. av 07.02.2003 med oppgave å foreta en gjennomgang av helheten i dagens distrikts- og regionalpolitikk, det vil si av både "bred" og "smal" statlig politikk som har betydning for bosetting og regional utvikling. Under veis i arbeidet har kommisjonen bedt om innspill fra bl.a. fylkeskommunene i to omganger. Den første høsten 2003 om "utfordringer og virkelighetsbilde" (FU-sak 148/03) og den andre våren 2004 om "virkemidler i distrikts- og regionalpolitikken" (FT-sak 32/04, FU-sak 54/04). Distriktskommisjonens innstilling ble avgitt 12. oktober 2004.

Kommisjonen anbefaler å legge følgende visjon til grunn for distrikts- og regionalpolitikken:

Videreutvikle attraktive og livskraftige lokalsamfunn gjennom et aktivt og konkurransedyktig næringsliv og likeverdige tjenestetilbud i hele landet med sikte på å opprettholde hovedtrekkene i bosettingsmønsteret.

Kommisjonen har formulert fire hovedstrategier som anbefales lagt til grunn for distrikts- og regionalpolitikken:

Politikk for å møte endring.

Endringene skjer raskere enn noen gang tidligere og kommisjonen peker på to hovedårsaker til dette – teknologisk utvikling og en mer åpen verdensøkonomi – som gir føringer for politikken.

- Politikken må stimulere nødvendige endringsprosesser.
- Politikken må bli mer innrettet på å styrke næringsaktørers og lokalsamfunns endrings- og læringsevne.
- Politikken må bidra til å styrke attraktiviteten til det enkelte lokalsamfunn og den enkelte region.

Vekt på den brede politikken.

Den brede distrikts- og regionalpolitikken har i sum langt større betydning for utviklingen i regioner og distrikter enn den smale politikken. Dette gjelder bl.a. den

politikken som føres overfor kommunesektoren, landbruk, næringsliv, samferdsel, utdanning, forskning og ressursforvaltning.

Desentralisering av makt til folkevalgte organer.

Kommisjonen viser til at "Maktutredningen" har påpekt at folkestyret er i ferd med å forvitte og at det lokale folkestyret er spesielt utsatt. "Effektutvalget" har på sin side konkludert med at de distrikts- og regionalpolitiske hensynene tillegges stadig mindre vekt innenfor nær sagt samtlige politikkområder og at mulighetene for lokal og regional tilpasning og samordning av politikken er svekket. Distriktskommisjonen er samstemt om å fremholde desentralisering av makt til folkevalgte organer på lokalt og regionalt nivå som en hovedstrategi. Dette ansees nødvendig for å utløse mer av det samlede verdiskapingspotensialet og sette lokalsamfunn og regioner i stand til å ta et større ansvar for egen utvikling.

Utnytte handlingsrommet i den smale distriktpolitikken.

Etter Distriktskommisjonens mening er det behov for å styrke den næringsrettede og smale politikken for å fremme utviklingen av lønnsomme og fremtidsrettet virksomhet i distriktene. Kommisjonen mener videre at det er behov for et sterkt proaktivt virkemiddelapparat og anbefaler en økning av de økonomiske rammene til den smale distriktpolitikken.

På generell basis kan fylkesrådmannen i denne sammenhengen uten videre gi sin tilslutning til kommisjonens vurderinger når det gjelder de to hovedstrategiene *Politikk for å møte endring* og *Vekt på den brede politikken* i relasjon til hovedstadsområdet. Når det gjelder den tredje av strategiene, *Desentralisering av makt til folkevalgte organer*, vil fylkesrådmannen komme tilbake til dette i saken som fremmes for fylkestinget i februar 2005. Den fjerde hovedstrategien, *Utnytte handlingsrommet i den smale distriktpolitikken*, er av liten betydning for Akershus.

Når det gjelder de mål for regionalpolitikken som kommisjonen trekker opp i innstillingens avsnitt 7.2.2, er særlig følgende punkter relevante:

- Styrke det regionale samspillet mellom aktørene. De regioner som klarer å utvikle tette og dynamiske kunnskaps- og næringsmiljøer, vil øke sin attraktivitet som lokaliserings- og bosted
- Bidra til en helhetlig og regionalt tilpasset politikk. Det vil si at sammensetningen og innretningen av politikken må være tilpasset den enkelte regions forutsetninger og behov. De deler av sektorpolitikken som har betydning for regional utvikling, må samordnes med de regionalpolitiske mål, dersom det skal være mulig å få til en ærlig regionalpolitikk.

Et av fokusområdene i den nylig vedtatte fylkesplanen for perioden 2004-07, er *verdiskaping og kompetanse*, der man bl.a. tar utgangspunkt i ønsket om å "utvikle tette og dynamiske kunnskaps- og næringsmiljøer". Fylkesrådmannen vil dessuten vise til det pågående arbeidet med Hovedstadsmeldingen og Osloregionen når det gjelder "behovet" for å uttale seg om kommisjonens anbefalinger ifht. virkemidlene.

Kommisjonen kommer i kap 7.4 med en rekke konkrete anbefalinger vedrørende:

1. styringsstruktur
2. økt verdiskaping i viktige distriktsnæringer

3. økt innovasjon og nyskaping
4. utvikling av attraktive og livskraftige samfunn
5. samferdsel og annen infrastruktur
6. geografisk differensiering av virkemidler
7. økonomiske og administrative konsekvenser

På bakgrunn av situasjonen i hovedstadsområdet og de innspill som Akershus fylkeskommune tidligere har gitt overfor Distriktskommisjonen, vil fylkesrådmannen i hovedsak kommentere pkt. 3 ovenfor. Pkt. 1, 4 og 7 vil bli vurdert i den saken som skal fremlegges for fylkestinget i februar 2005, mens pkt. 6 ikke har relevans for Akershus. Når det gjelder pkt. 2 er problemstillingene bare i begrenset grad relevante for Akershus, men fylkesrådmannen er enig i påpekingen av behovet for en mer målrettet industripolitikk for utnytting av nasjonens komparative fortrinn. Anbefalingen om økt satsing på kultur som næring er også relevant i Akershus.

Økt satsing på innovasjon og nyskaping (7.4.4) er svært relevant og interessant for Akershus og hovedstadsregionen. Dette temaet har vært et satsingsområde i de felles regionale utviklingsprogrammene for Oslo og Akershus. Verdiskaping og kompetanse er ett av satsingsområdene i gjeldende fylkesplan og derved også i fylkesplanens handlingsprogram. Det samme temaet inngår i de temaene *Osloregionen* har tatt opp i sin oppgavebeskrivelse. Fylkesrådmannen vil også vise til det igangsatte arbeid med "Hovedstadsmeldingen" der hovedstadsområdets rolle som "motor" i verdiskapingen er et sentralt tema.

På denne bakgrunn vil fylkesrådmannen gi sin tilslutning til de anbefalinger hele kommisjonen står bak med sikte på økt innovasjon og nyskaping. Dette omhandler tiltak innenfor områdene:

- sterke og dynamiske regioner og miljøer
- innovasjonssystem/samspill
- entreprenørskap
- utdanning
- forskning
- kapital

Gjennom det næringspolitiske samarbeidet med Oslo og en rekke prosjekter i fylkesplanens handlingsprogram, er Akershus allerede engasjert i å gjennomføre/utvikle mange av de tiltak kommisjonen anbefaler. Fylkesrådmannen finner det imidlertid nødvendig å påpeke at de økonomiske midler som står til disposisjon i Akershus/hovedstadsområdet for å gjennomføre tiltakene er svært begrenset. For å utvikle sterke og dynamiske regioner slik den brede regionalpolitikken legger opp til, er det etter fylkesrådmannens oppfatning en nødvendig betingelse at det blir tilført mer statlige midler til sentrale strøk. Det er grunn til å understreke at en slik satsing ikke skal gå på bekostning av den smale distriktspolitikken, men bidra til å utvikle de komparative fortrinn som f.eks. hovedstadsregionen har.

Fylkesrådmannen vil for øvrig peke på den betydning samferdsel og annen infrastruktur har for næringsutviklingen i Akershus/hovedstadsregionen, jfr. kommisjonens anbefalinger i pkt. 7.4.6.

Harald K. Horne
fylkesrådmann

Saksbehandler	Jan Terjer Hanssen, Tore Kobbergård
Avd/seksjon	Avdeling for regional utvikling
Vedlegg nr./tittel	1. Brev fra KRD datert 14.10.04 om Høring på Distriktskommisjonens utredning 2. Kap. 7 i NOU 2004:19 Livskraftige distrikter og regioner (Distriktskommisjonens innstilling)